Marks: 70 **Time: 3.00 hrs N.B.**: 1. All questions are compulsory. 2. All questions carry equal marks. Q.1 What is Green Revolution? Critically examine the Green Revolution. OR Discuss the agricultural policies during the period of liberalisation. Q.2 Explain the objectives and functions of agricultural universities. Briefly explain the Agriculture Department of Government of Maharashtra. Q.3 Explain the concept of organic farming and state its benefits. What is tissue culture? Explain its importance. Explain the concept of group farming in details. OR Describe the participation of women in the Indian agricultural sector. Write short note any Two of the following. a) Food and fruit processing industries b) Indian Council for Agriculture and Research c) Bacterial manures d) Causes of Green Revolution

मराठी रूपांतर

वेळ: - ३.०० तास

गुण - ७०

सूचना :- १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ हरितक्रांती म्हणजे काय ? हरितक्रांतीचे टीकात्मक परीक्षण करा.

किंवा

उदारीकरणाच्या काळातील कृषी विषयक धोरणांवर चर्चा करा.

प्र.२ कृषी विद्यापीठांचे उद्देश व कार्ये स्पष्ट करा.

किंवा

महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाची थोडक्यात माहिती स्पष्ट करा

प्र.३ सेंद्रिय शेतीची संकल्पना स्पष्ट करा व त्याचे फायदे सांगा.

किंवा

उतिसंवर्धन म्हणजे काय ? त्याचे महत्व स्पष्ट करा.

प्र.४ गटशेती ही संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय शेती क्षेत्रातील महिलांच्या सहभागाचे वर्णन करा.

- प्र.५० खालीलपैकी **कोणत्याही दोहोंवर** टीपा लिहा.
 - अ) अन्न व फळ प्रक्रिया उद्योग
 - ब) भारतीय कृषी संशोधन परिषद
 - क) जिवाणू खते
 - ड) हरितक्रांतीची कारणे

23189